

Pietní večer připomene oběti nejen ležácké tragédie

V pátek 24. 6. uplyne přesně 80 let od chvíle, kdy byla v odvetě za atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha vypálena osada Ležáky na Chrudimsku. Pardubický kraj si ve spolupráci s Památníkem Lidice, Památníkem Ležáky a Československou obcí legionářskou připomene toto smutné datum naší historie vzpomínkovým dnem přímo v pietním území Ležáky. Celá pieta vyvrcholí ve 20 hodin komponovaným společenským večerem s vystoupením Komorní filharmonie Pardubice, Dagmar Peckové, Zbigniewa Czendlika či řady historiků a odborníků. Součástí večera bude premiéra nového českého filmu Stříbrné requiem, který mapuje osudy parašutistů a pomocníků odboje na Pardubicku. Vstup je po celý den, a to včetně komponovaného večera volný a zdarma.

„V letošním roce, tedy v roce 80. výročí od heydrichiády, si společně s Památníkem Lidice, Památníkem Ležáky a Československou obcí legionářskou připomínáme jednotlivé milníky spojené s nástupem Reinharda Heydricha, atentátem na něj a následnou odvetou nacistického Německa proti našemu obyvatelstvu. Kromě tradičního pietního aktu, který se uskuteční v neděli 19. června, jsme se rozhodli přímo v den ležácké tragédie otevřít celé pietní území široké veřejnosti, a to včetně škol. Od rána tak budou probíhat komentované prohlídky území, muzeum bude po celý den přístupné zcela zdarma a ve spolupráci s legionáři budou připraveny také ukázky vojenské techniky a výcviku,“ uvedl hejtman Martin Netolický.

Celý vzpomínkový den bude zakončen komponovaným pietním večerem. *„Celý pietní večer se bude sestávat z několika obrazů, které prostřednictvím hraných scén a rozhovorů s historiky a odborníky připomenou klíčové okamžiky od nástupu Reinharda Heydricha až po vypálení Lidic a Ležáků. Tyto scény doprovodí hudebníci Komorní filharmonie Pardubice, kteří na závěr doprovodí známou operní pěvkyní Dagmar Peckovou při zpěvu české státní hymny. Krátkou modlitbu pak pronese římskokatolický kněz Zbigniew Czendlik. Celým večerem bude provázet moderátorka Jolana Voldánová,“* odhalil program večera hejtman Martin Netolický. Druhá část pietního večera bude patřit premiéře filmu Stříbrné requiem, který pojednává o osudech výsadkářů a domácím odboji na Pardubicku. *„V našem kraji, působilo několik odbojových skupin i jednotlivců. Po seskoku 29. prosince 1941 zde začal operovat i výsadek Silver A spolu s vysílačkou Libuše, prostřednictvím které vysílal radista Jiří Potůček své depeše do Anglie. I jejich činnost by se neobešla bez pomoci. Hrdiny tohoto příběhu jsou jména jako Arnošt Košťál, Táňa a František Hladěnovi, Václav a Hana Krupkovi, Věra Junková a mnozí další, kteří za své činy pro svoji zem zaplatili životem. Ve filmu se objeví řada herců známých mimo jiné z Východočeského divadla v Pardubicích a věřím, že se vzhledem ke svému dokumentárně dramatickému zpracování stane součástí hodin dějepisu na našich školách,“* řekl hejtman Martin Netolický, který ve filmu ztvárnil tehdejšího okresního hejtmana JUDr. Josefa Kuchaře, který byl předvolán k výslechu v Petschkově paláci v Praze u Hauptsturmführera Wilhelma Schultzeho.

Pietní komponovaný večer začíná ve 20 hodin a je přístupný široké veřejnosti zcela zdarma. Informace k parkování a další organizační pokyny budou zveřejněny nejpozději 17. června na stránkách www.heydrichiada80.cz

Osud Ležáků

Po zradě Karla Čurdy se pátrání gestapa začalo soustředit i na Pardubicko. Dne 20. června 1942 byl zatčen její první člen, Jindřich Vaško, správce lomu Hluboká v bezprostřední blízkosti Ležáků a 21. června ležácký mlynář Jindřich Švanda, jenž pomáhal Jiřímu Potůčkovi, který se v ležáckém mlýně ukrýval a nějaký čas zde ukrýl i svou vysílačku. 24. června odpoledne obklíčilo Ležáky 150 mužů pardubické roty 20. záložního policejního pluku „Böhmen“. Pod vedením gestapa Němci shromáždili obyvatele Ležáků a odvezli je na pardubický Záměček, kde policejní pluk sídlil a za heydrichiády

popravoval. Domy v osadě následně vyrabovali a kolem páté hodiny večerní zapálili. Všech 33 obyvatel starších 15 let bylo po deváté hodině večer zastřeleno u Zámečku. Ležácké děti byly z Pardubic převezeny do dětského útulku v Praze a počátkem července do průchozího tábora v polské Lodži, kde prošly tříděním. Dvě z dětí byly vybrány jako vhodné k poněmčení a zbylých jedenáct 25. července předáno gestapu, které je usmrtilo ve vyhlazovacím táboře v Chelmnu nad Nerem. Vyhlazení Ležáků přežily pouze sestry Jarmila a Marie Štulíkovy, které byly vybrány k poněmčení.

Program 24. 6. 2022:

- 9:00 – 17:00** Prohlídka muzea, vstupné zdarma
- 9:00 – 17:00** Představení výstavy „Hrdé Ležáky“, autor Štěpán Doležal, Muzeum
- 9:00 – 17:00** Prohlídka výstavy
„Hrdinové – Příběhy odvahy a zrady v obrazech Zdenky Landové“, Minigalerie
- 9:00 - 17:00** Ukázky vojenské techniky a výcviku ve spolupráci s ČsOL,
parkovací louka nad Ležáky
- 13:00 - 12:00** Přednáška Jarmily Doležalové, hlavní pódium
- 13:00 - 14:00** Projekce Minidokumentů Minuta z historie, hlavní pódium
- 14:00 – 15:00** Komentovaná prohlídka – Jarmila Doležalová ml., pietní území
- 15:00 - 16:00** Předání prstě z Chelmna a vyhlášení výsledků Battlefield, u muzea
- 16:00 - 17:00** Komentovaná prohlídka – Jarmila Doležalová ml., pietní území
- 17:00 – 18:00** 1. klapka nového filmu Ležáky u Švandova mlýna, pietní území
- 20:00 – 22:15** Pietní večer – 80 let od heydrichiády v Pardubickém kraji